

Arkivsaksnummer: 2023/29316-3

Saksbehandler: Trond Erik Buttingsrud

Dato: 26.08.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Hallingskarvet nasjonalpark	33-2023	29.08.23

Søknad om eventuell uthenting av arkeologiske funn - Viken fylkeskommune

Forvalters innstilling

Hallingskarvet nasjonalparkstyret gir Viken fylkeskommune v/Håvard Hoftun dispensasjon til å ta ut kulturminner av organisk materie som for eksempel tre, skinn, ull og bein, for å bevare dette.

Dispensasjonen gjelder for området ved Veslekvelven og Prestholtskarvet, Grogardsnibben og ved Storfonnosi.

Dispensasjonen gjelder for september måned i 2023.

Vedtaket er gjort med hjemmel i verneforskriften for Hallingskarvet nasjonalpark §3 pkt. 4.2.

Hallingskarvet nasjonalparkstyret er positivt til at nasjonalparken blir kartlagt for kulturminner og at kulturminner blir tatt vare på.

--- slutt på innstilling ---

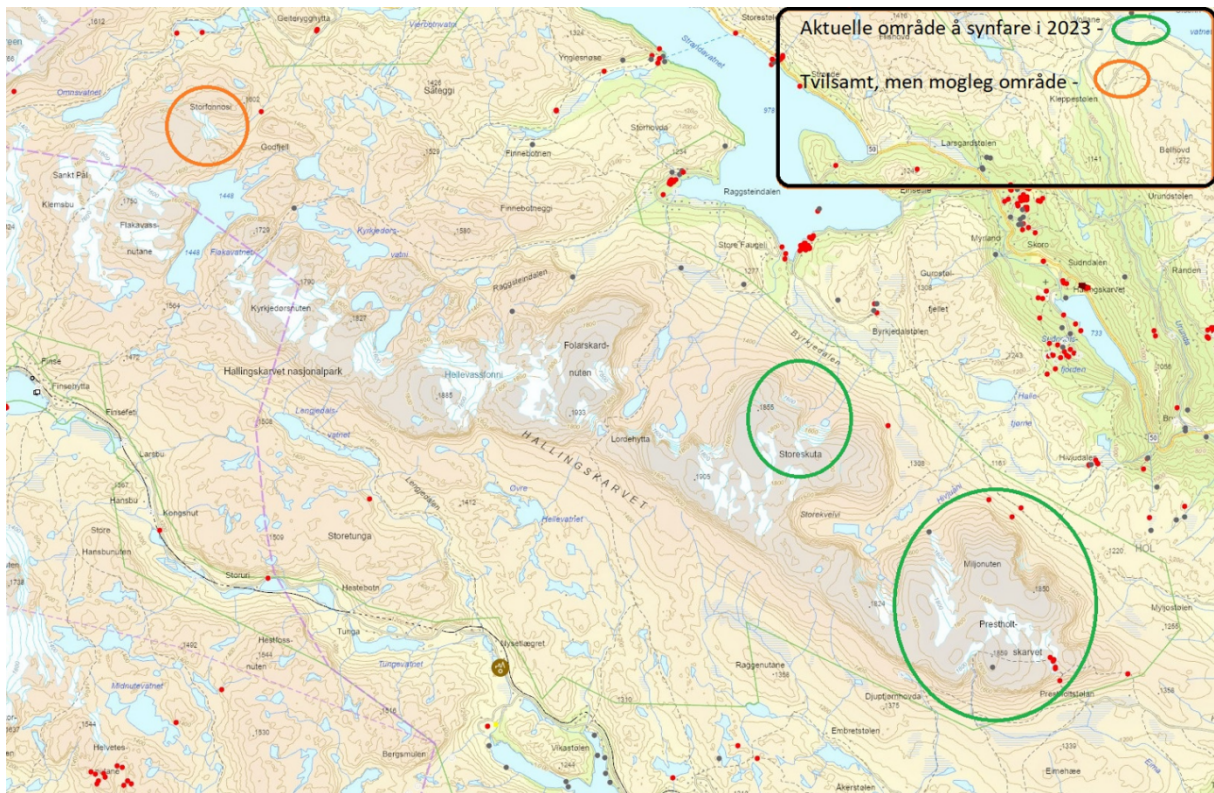
Saksopplysninger

Viken fylkeskommune v/Håvard Hoftun søker i e-post av 18.08.2023 om uthenting av eventuelle arkeologiske funn i Hallingskarvet nasjonalpark. Viken fylkeskommune skal i høst ut å kartlegge snøfonner som i dag smelter ned i stadig økende tempo. Snøsmeltingen gjør at en kan finne rester etter organisk materie som for eksempel tre, skinn, ull og bein. Slike gjenstander vil normalt råtne raskt bort når de blir eksponert i friluft, mens de har kunne vært bevart over svært lange tidsrom innkapslet i snø og is der oksygen ikke har kommet til på samme måte tidligere.

Kulturminnevernet har hjemmel til å sikre slike funn gjennom kulturminneloven sine §§ 11, 12 og 13. Å sikre gjenstander er blant annet delegert til Kulturhistorisk Museum gjennom kulturminneloven § 13, første ledd. (jf. Forskrift om fastsetting av myndighet mv. etter kulturminneloven av 01.01.2020).

Kulturminner er en del av formålet til Hallingskarvet nasjonalpark. I verneforskriften til Hallingskarvet Nasjonalpark, § 3 punkt 4.1 går det fram at løse kulturminner ikke skal flyttes eller fjernes. Forvaltningsstyresmakten kan gi dispensasjon til istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminne (jf. §3 pkt. 4.2).

Kartleggingen må tilpasses værforhold. Viken fylkeskommune ber om at en dispensasjon kan gjelde for september måned i 2023. Området de ønsker å kartlegge er Veslekvelden og Prestholtskarvet, Grogardsnibben og ved Storfonnosi.

Kart utarbeidet av Viken fylkeskommune.

Vurdering

Med det høye tempoet i nedsmelting av snøfonner har det de siste årene vært gjennomført flere undersøkelser ved snøfonner. Det har vært gjort i Hallingskarvet og også i andre deler av landet. Mye av kartleggingen går på i finne bågasteller, fangstanlegg og lignende. Hvis man finner organisk materie som tre, skinn, ull og bein, er dette kulturminner som vil gå i oppløsning hvis de blir liggende ute i friluft. Det er derfor et ønske om å ta dette ut for å bevare det.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet. Uttak av organisk materie som tre, skinn, ull og bein vil ikke berøre naturverdier i nasjonalpark. Kartellingene skal foregå i brattkanten og oppe på platået av Hallingskarvet. Disse områdene er sjeldent bruk av villrein og fjellrev.

§ 10 økosystemtilnærming og samlet belastning. Dette prinsipp er viktig for den totale belastningen fra forstyrrelser og motorferdsel i verneområdet. Omfanget av kartleggingen er lav, og er mer på linje med bruken fra turgåere. Områdene som skal kartlegges brukes også av turgåere, og det vil være en liten tilleggsbelastning på naturen.

Ut ifra sakens karakter mener forvalter at kunnskapsgrunnlaget er godt i denne saken, og at naturmangfoldloven § 9 dermed får mindre betydning. I og med at det er lav sannsynlighet for at naturmangfoldet blir berørt av vedtaket og det ikke kan påvises store effekter av tillatelsen på verdifulle naturtyper og arter, legger forvalter til grunn at det ikke er nødvendig å foreta vurderinger etter miljøprinsippene i naturmangfoldloven §§ 11 og 12.